

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
a Středisko služeb školám České Budějovice, Nemanická 7

ICT NÁS BAVÍ

KA5 - Metodik ICT - 5. lekce

CZ.1.07/1.3.00/51.0015

Mgr. Martin Korous | odborný ICT pracovník | lektor | korous@zvas.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah ...

- Hygiena, ergonomie a pravidla bezpečnosti práce s ICT,
- autorské právo,
- bezpečnost na internetu,
- neetické chování,
- počítač a volný čas dětí a mládeže.

HYGIENA, ERGONOMIE A PRAVIDLA BEZPEČNOSTI PRÁCE S ICT

- **HYGIENA** práce se zabývá pracovními podmínkami a jejich vlivem na zdraví člověka
- **ERGONOMIE** je věda zabývající se studiem optimálních pracovních podmínek
- **BEZPEČNOST** stanovuje obecná pravidla pracovního procesu za účelem zabránění poškození zdraví a předcházení úrazům

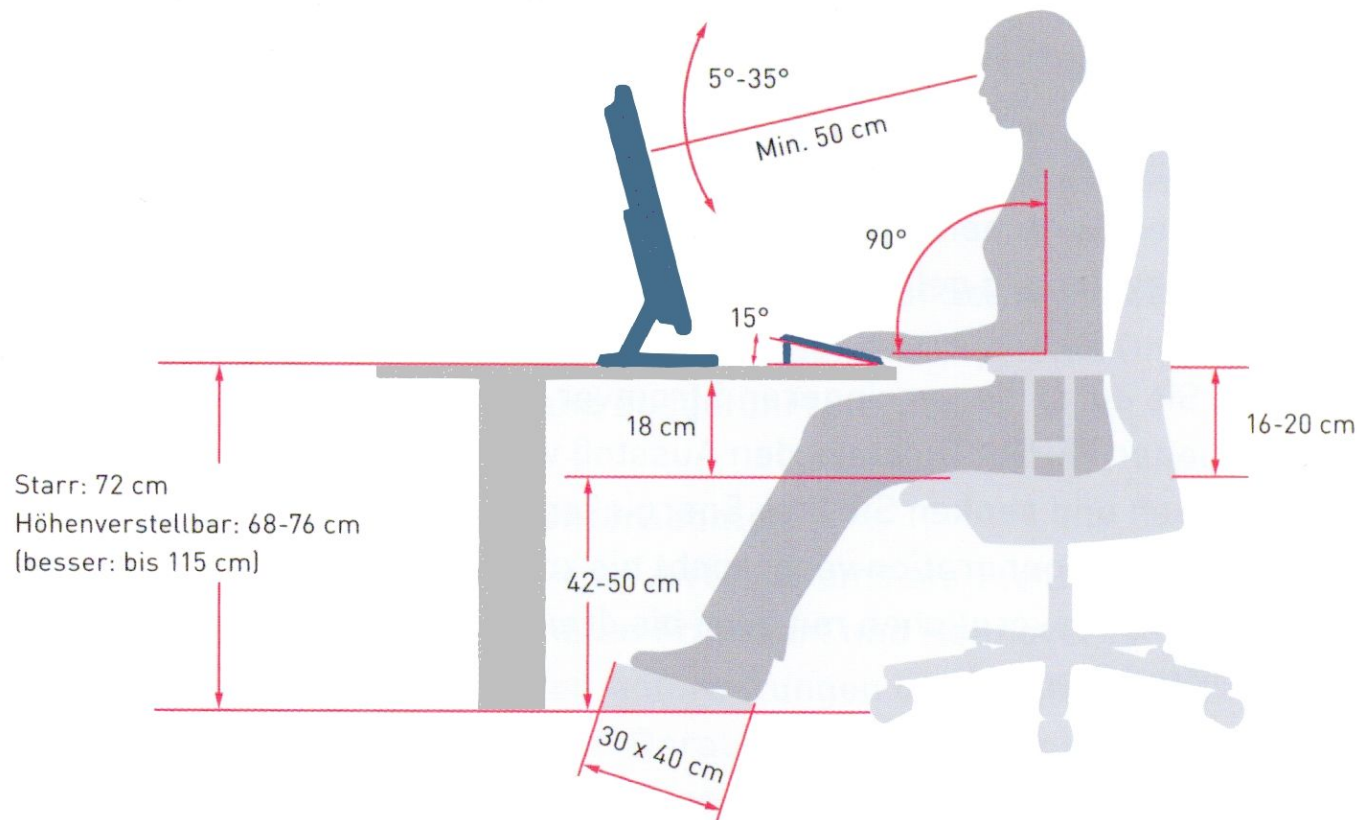
HYGIENA PRÁCE S ICT

- Vyhláška MZ ČR č. [343/2009 Sb.](#), kterou se mění vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých

Pracovní prostředí

- orientace oken nejlépe na sever
- na 1 osobu min. 2 m² plochy a 6 m³ vzduchu
- možnost regulace množství světla žaluziemi, závěsy apod.
- 1 počítač maximálně pro 2 žáky
- nastavitelná výška židle s opěrkou
- monitor s matným povrchem zobrazovací části
- deska stolu světlá s matným povrchem

SPRÁVNÉ SEZENÍ U POČÍTAČE

ERGONOMIE

<http://www.iea.cc/> (Mezinárodní ergonomická asociace)

ČSN P ENV 1729: Nábytek - Sedací a stolový nábytek pro vzdělávací instituce

Vlivy na člověka:

- **mechanické** – rozmístění prvků pracoviště
- **optické** – související se zrakem (slzení, únava, bolest hlavy, nervozita, ...)
- **fyzikální** – měřitelné vlivy (osvětlení, hluchnost, vlhkost, teplota, ...)
- **chemické** – chemické látky emitované do okolí při činnosti výpočetní techniky

AUTORSKÉ PRÁVO

KDE TO ŽIJEME?

- **V PRÁVNÍM STÁTĚ, KDE PLATÍ ZÁKONY, KTERÉ MUSÍME DODRŽOVAT! (A NE SE JIM JEN VYHÝBAT)**

Např.:

Zákon o provozu na pozemních komunikacích (361/2000 Sb.)

Autorský zákon (121/2000 Sb.) - [text](#)

...

**Nejen neznalost, ale ani dílčí znalost zákona případná pochybení
neomlouvá...**

AUTORSKÉ DÍLO (§ 2)

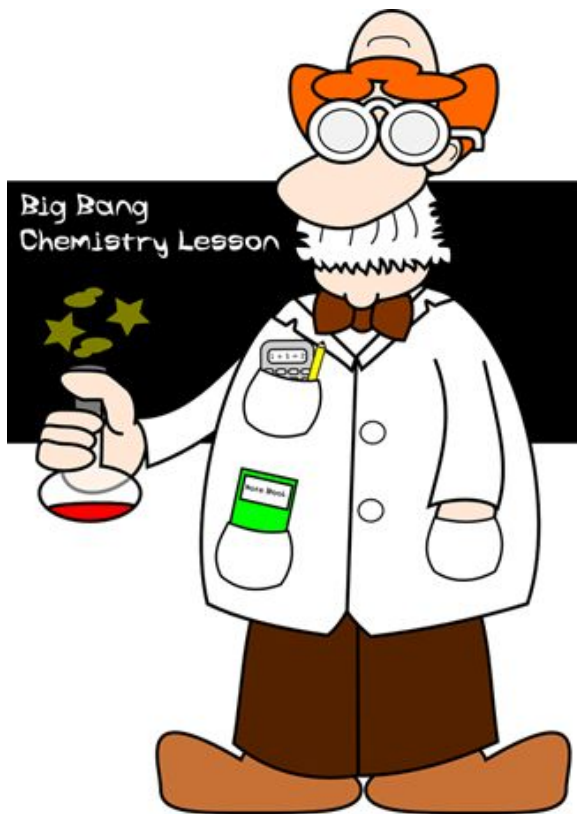
Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké,

- které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora,
- je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické,
- trvale nebo dočasně,
- bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo").

Obr. 2

AUTORSKÉ DÍLO (§ 2)

Obr. 3

Dílem podle tohoto zákona není:

- zejména námět díla sám o sobě,
- denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě,
- myšlenka,
- postup,
- princip,
- metoda,
- objev,
- vědecká teorie,
- matematický a obdobný vzorec,
- statistický graf a podobný předmět sám o sobě.

OSOBNOSTNÍ PRÁVO (§ 11)

- Autor má právo rozhodnout o zveřejnění svého díla.
- Autor má právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití jeho díla, je-li uvedení autorství při takovém užití obvyklé.
- Autor má právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, nestanoví-li tento zákon jinak.
- Je-li dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla....

ZAMĚSTNANECKÉ DÍLO (§ 58)

- autor = učitel (zaměstnanec organizace)
- dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovně-právního či služebního vztahu k zaměstnavateli
- majetková práva vykonává zaměstnavatel, osobnostní práva autora zůstávají nedotčena
- má se za to, že autor svolil ke zveřejnění, úpravám, zpracování včetně překladu, spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného, jakož i k tomu, aby uváděl zaměstnanecké dílo na veřejnost pod svým jménem
- není-li sjednáno jinak

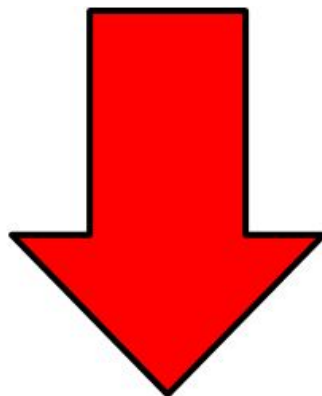
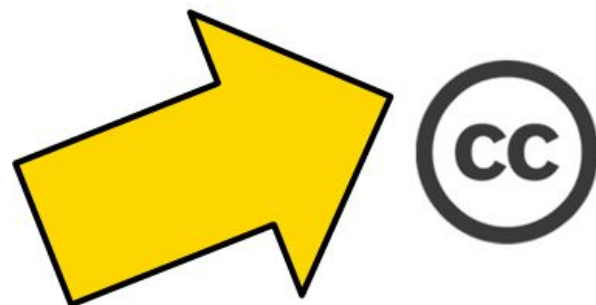

JAK TO UCHOPIT?

VLASTNÍ ZDROJE

VOLNÉ ZDROJE

OSTATNÍ ZDROJE

§ 31 CITACE

(1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo

- a) užije v odůvodněné míře výňatky ze zveřejněných děl jiných autorů ve svém díle,
- b) užije výňatky z díla nebo drobná celá díla pro účely kritiky nebo recenze vztahující se k takovému dílu, vědecké či odborné tvorby a takové užití bude v souladu s poctivými zvyklostmi a v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem,
- c) užije dílo při vyučování pro ilustrační účel nebo při vědeckém výzkumu, jejichž účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, a nepřesáhne rozsah odpovídající sledovanému účelu;

vždy je však nutno uvést, je-li to možné, **jméno autora**, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále **název díla** a **pramen**.

LICENCE

Creative Commons (CC) – jde o sadu licencí, které umožňují volné šíření, zpravidla pro nekomerční účely.

Public domain (PD) – licence umožňující obecně akceptované veřejné šíření, práce v public domain jsou ty, jejichž práva duševního vlastnictví již vypršela nebo jsou nepoužitelná.

Licence stanovené autorem nebo přímo konkrétní obrazovou galerií, kde je nutno v případě nejasností kontaktovat autora nebo galerii.

VOLNÉ ZDROJE (LICENCE)

www.CreativeCommons.cz

commons.wikimedia.org

PIKTOGRAMY

Uveďte autora
CC BY

Uveďte autora - Nezasahujte do díla
CC BY-ND

Uveďte autora - Nevyužívejte dílo komerčně - Zachovejte licenci
CC BY-NC-SA

Uveďte autora - Zachovejte licenci
CC BY-SA

Uveďte autora - Neužívejte komerčně
CC BY-NC

Uveďte autora - Neužívejte dílo komerčně - Nezasahujte do díla
CC BY-NC-ND

FOTO A AUDIO BANKY

<http://www.everystockphoto.com/>

<http://pixabay.com/>

<https://openclipart.org/>

Public Domain Clip Art

25,000+ Public Domain Clip Art... and Growing!

<http://www.pdclipart.org/>

<https://www.jamendo.com>

<http://ccmixter.org/>

<http://freemusicarchive.org/>

VOLNÉ DÍLO

Volné dílo je takové autorské dílo, jehož majetková autorská práva **nejsou chráněna**. Nejčastějším případem volného díla je takové autorské dílo, u kterého **již doba ochrany vypršela** (tzn. např. uplynulo **více než 70 let od smrti posledního autora**).

GENERÁTOR CITACÍ

www.citace.com

Generování citací dle ČSN ISO 690

BEZPEČNOST NA INTERNETU VE ŠKOLE

- školní řád,
- řád PC učebny a pravidla chování žáků na síti,
- ICT plán školy,
- školní ICT netiketa,
- sdělení v žákovské knížce,
- ...

BEZPEČNOST NA INTERNETU

<http://www.bezpecne-online.cz/>

zdaruu!
116
111

<http://www.linkabezpeci.cz/>

Seznam se
bezpečně! 2
SEZNAM.CZ

<http://www.seznamsebezpecne.cz/>

BEZPEČNOST NA INTERNETU

Desatero bezpečného internetu

1. Nedávej nikomu adresu ani telefon. Nevíš, kdo se skrývá za monitorem na druhé straně.
2. Neposílej nikomu, koho neznáš, svou fotografii a už vůbec ne intimní. Svou intimní fotku neposílej ani kamarádovi nebo kamarádce - nikdy nevíš, co s ní může někdy udělat.
3. Udržuj hesla (k e-mailu i jiné) v tajnosti, nesděluj je ani blízkému kamarádovi.
4. Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární maily a vzkazy. Ignoruj je.
5. Nedomlouvej si schůzku přes internet, aniž bys o tom řekl někomu jinému.
6. Pokud narazíš na obrázek, video nebo e-mail, který tě šokuje, opusť webovou stránku.
7. Svěř se dospělému, pokud tě stránky nebo něčí vzkazy uvedou do rozpaků, nebo tě dokonce vyděsí.
8. Nedej šanci virům. Neotevírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy.
9. Nevěř žádné informaci, kterou na internetu získáš.
10. Když se s někým nechceš bavit, nebav se.

ZABEZPEČENÍ POČÍTAČE

- INTERNET SECURITY
 - ANTIVIR
 - FIREWALL
 - ANTISPYWARE

Independent Tests of
Anti-Virus Software

<http://www.av-comparatives.org/>

► **test.bezpecnosti.cz**

<http://test.bezpecnosti.cz/>

SERVICES

<http://www.paranoia.cz/>

ZABEZPEČENÍ WiFi SÍTĚ

- ZMĚNA ADMINISTRÁTORSKÉHO HESLA NA ROUTERU
- FILTROVÁNÍ MAC ADRES
- SKRYTÍ SSID
- ZAŠIFROVÁNÍ KLÍČEM (WPA, WPA2 ne WEP!)
- DOBRÉ HESLO (např. “mB4j+Dj2!”)
- (ne)PRAVIDELNÁ MODIFIKACE HESLA
- ZAPNUTÍ FIREWALLU (PC i WiFi ROUTER)
- ODDĚLENÍ UČITELSKÉ A ŽÁKOVSKÉ SÍTĚ

KYBERŠIKANA

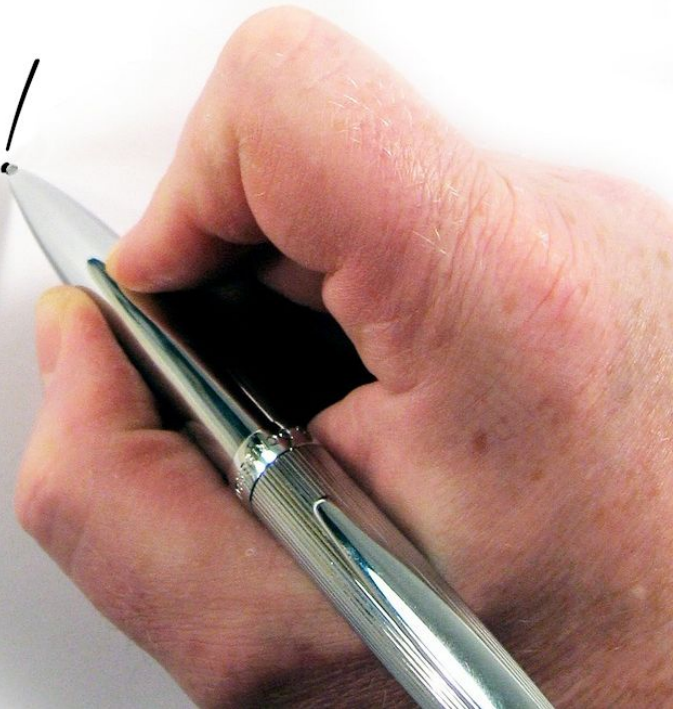
Kyberšikana (též kybernetická šikana, počítačová šikana či cyberbullying) je druh šikany, který využívá elektronické prostředky, jako jsou mobilní telefony, e-maily, pagery, internet, blogy a podobně. Řada jejích projevů může spadat do oblasti kriminálních činů. Její nejobvyklejší projevy představuje zasílání obtěžujících, urážejících či útočných mailů a SMS, vytváření stránek a blogů dehonestujících ostatní, popřípadě může kyberšikana sloužit k posilování klasických forem šikany, nejčastěji prostřednictvím nahrání scény na mobilní telefon a jejího následného rozeslání známým dotyčného, popřípadě prostřednictvím vystavení na internetu. Zejména poslední varianta šikany může být extrémně nebezpečná – pokud se spojí s nějakou velmi ponižující situací, takovéto zveřejnění ponižujících materiálů obrovskému množství lidí (které nejde vzít zpět) mnohonásobně zvyšuje utrpení a trauma oběti, což na ni může mít extrémně neblahý dopad.

JAK NA KYBERŠIKANU?

- zachovat chladnou hlavu, nestydět se (není hanba se svěřit), neizolovat se
- nejednat na vlastní pěst a nereagovat na hrozby a útoky
- poradit se s někým blízkým, kdo může pomoci
- využít linky bezpečí
- vyhledat pomoc psycholog. poradny a zaměřit se na trénink asertivního chování
- informovat vedení školy, rodiče, policii, ...
- uložit hanobící nebo výhružné soubory

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Díky za Váš čas!

Prostor pro dotazy a náměty...

Zdroje a citace:

Obr 1: Gesundheits-Tipp. 2012. CSB [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.csb-doebeln.de/service.php>

Obr 2: Vektorová Grafika Zdarma: Caveman, Pravěké, Primitivní - Obraz zdarma na Pixabay - 159359. *Pixabay* [online]. c2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: <http://pixabay.com/cs/caveman-prav%C4%9Bk%C3%A9-primitivn%C3%AD-%C4%8Dlov%C4%9Bk-159359/>

Obr 3: Vektorová Grafika Zdarma: Vědec, Nobelova Cena Za Chemii - Obraz zdarma na Pixabay - 151186. *Pixabay* [online]. c2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: <http://pixabay.com/cs/v%C4%9Bdec-nobelova-cena-za-chemii-151186/>

Obr 4: Vektorová Grafika Zdarma: Člověk, Podnikatel, Samec - Obraz zdarma na Pixabay - 32554. *Pixabay* [online]. c2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: <http://pixabay.com/cs/%C4%8Dlov%C4%9Bk-podnikatel-samec-32554/>

Obr 5: Vektorová Grafika Zdarma: Ďábel, Satan, Tanec, Červená - Obraz zdarma na Pixabay - 32429. *Pixabay* [online]. c2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: <http://pixabay.com/cs/%C4%8F%C3%A1bel-satan-tanec-%C4%8Derven%C3%A1-netvor-32429/>

Ostatní zdroje jsou uvedeny přímo na konkrétních snímcích.

Tento výukový materiál byl vytvořen pro školení v rámci projektu "ICT nás baví". Použitá loga mají pouze informativní charakter. Materiál je určen pro nekomerční využití.